

**Television musiikkikykykilpailujen vaikutus nuoren käsitykseen
muusikkoudesta**

Solistiset laulukilpailut, idolit ja julkisuus

Siiri Nojonen
Kandidaatin tutkielma
Musiikkikasvatus
3.5.2012
Jyväskylän yliopisto

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta – Faculty Humanistinen tiedekunta	Laitos – Department Musiikkikasvatus
Tekijä – Author Siiri Heidi Maria Nojonen	
Työn nimi – Title Television musiikkikykykilpailujen vaikutus nuoren käsitykseen muusikkoudesta	
Oppiaine – Subject Musiikki	Työn laji – Level Kandidaatin tutkielma
Aika – Month and year 04 / 2012	Sivumäärä – Number of pages 26
<p>Tiivistelmä – Abstract</p> <p>Nuorten kiinnostus television musiikkikykykilpailuja kohtaan on kasvanut räjähdysmäisesti viime vuosien aikana. Kandidaatin tutkielmassani tarkastelen tätä ilmiötä, ja kuinka nämä erilaiset musiikkikykykilpailut vaikuttavat nuoren käsitykseen muusikkoudesta.</p> <p>Median ja musiikkikykykilpailujen luomat idolit luovat tyylejä ja muokkaavat nuoren arvomaailmaa sekä kuvaa itsestä. Erilaiset musiikkikykykilpailut antavat kuitenkin usein melko yksipuolisen kuvan siitä, mitä muusikon ja artistin työ oikeasti on.</p> <p>Kandidaatin tutkielmassani tarkastelen erilaisia kilpailuja kriittisestä näkökulmasta, ja pohdin, minkä ikäisenä nuoren olisi hyvä lähteä kyseisiin kilpailuihin. Tärkeää on myös pohtia kuinka itse tulevana musiikkikasvattajana toimin, jos oma oppilaani haluaa osallistua johonkin television musiikkikykykilpailuun.</p>	
Asiasanat – Keywords <i>Televisio, musiikkikykykilpailut, media, julkisuus, muusikkous, nuoret</i>	
Säilytyspaikka – Depository Musiikin laitos	
Muita tietoja – Additional information	

SISÄLLYSUETTELO

1. JOHDANTO.....	4
2. TAUSTAA.....	7
2.1 Aiemmat tutkimukset.....	9
2.2 Katsaus solistisiin kykykilpailuihin Suomessa.....	11
3. ROHKEAT NUORET.....	13
3.1. Musiikkikykykilpailut uutisissa.....	14
4. IDOLIT MEDIASSA.....	16
5. HAASTATTELU.....	18
5.1. Haastattelukysymykset ja vastaukset.....	19
5.2. Haastattelun analysointia.....	23
6. POHDINNAT.....	24
7. LÄHTEET.....	25

1 JOHDANTO

Television musiikkikykykilpailujen suosio on viime vuosina kasvanut räjähdysmäisesti. Vielä kymmenen vuotta sitten tämäntyyppisiä ohjelmia ei juurikaan ollut, ja muusikkoudesta haaveilevat joutuivat luovimaan tietään aivan erilaisia polkuja pitkin. Yksi hypoteeseistani onkin, että nuorten innokkuus lähteä esiintymään julkisesti on kasvanut suuresti sitten vanhempieni kouluaikojen. Nykyään Suomessakin on saatu katsella monenlaisia musiikkiformaatteja, joista suurin osa on peräisin Iso-Britanniasta tai Yhdysvalloista. Ihmiset ovat tavattoman kiinnostuneita juuri tämäntyyppisistä ohjelmista, sillä ne esittelevät katsojalle tavallisen ihmisen tiellä kuuluisuuteen. Nämä kilpailut mittaavat tiettyä erityistaitoa tai lahjakkuutta, ja tutkielmassani haluankin keskittyä juuri musiikkikykykilpailujen maailmaan ja niiden vaikutukseen nuoren käsitykseen muusikkoudesta.

Laulajana olen aina ollut kiinnostunut erilaisia musiikkiohjelmista, ja se on yksi syy miksi valitsin kyseisen aiheen kandidaatin tutkielmaani. Olen seurannut musiikkikykykilpailuja siitä asti, kun ne tulivat Suomen televisioon. Vuonna 2010 pääsin itse ensimmäistä kertaa olemaan osallisena television musiikkiohjelman teossa, kun lauloin Ilkka Alangon kuorolaisena Joensuun joukkueessa Kuorosota-ohjelman toisella kaudella. Tänä vuonna olen ollut mukana samaisen kanavan tuottamassa ohjelmassa The Voice of Finland. Tämä kilpailu on soolokilpailu ja se on antanut paljon kokemusta ja tietoa aiheeseeni. Kyseessä on formaatin ensimmäinen tuotantokausi, ja onkin erityisen mielenkiintoista seurata läheltä, kuinka ensimmäistä kertaa Suomessa toteutettavaa formaattia oikein tehdään. Tulevana musiikinopettajana nämä kokemukset ovat olleet erittäin opettavaisia, ja saaneet minut pohtimaan, kannustaisinko itse omia oppilaitani vastaavanlaisiin kilpailuihin tulevaisuudessa.

Kohderyhmäni on 7.-9. -luokkalaiset nuoret, sekä lukiolaiset. Valitsin kyseisen ikäryhmän, sillä se on se, jota itse tulen musiikinopettajana tulevaisuudessa opettamaan. Haluan kandidaatin tutkielmassani tarkastella, kuinka television

musiikkikykykilpailut, ja tässä keskeisenä osana media, vaikuttavat nuoren käsitykseen muusikkoudesta. Nämä kilpailut ovat ilmiönä levinneet laajalle, ja luoneet sekä nuorille että vanhoille muusikkoudesta haaveileville aivan uudenlaisen tavan päästä isommille estradeille ja toteuttaa haaveet tähteydestä. Kuitenkaan tämä tie huipulle ei aina ole ruusuinen, vaikka media sellaisen kuvan usein antaa. Myös näihin kilpailuihin osallistuneilla nuorilla ja niihin osallistumista harkitsevilla voi olla täysin erilainen kuva omista taidoista ja lahjoista. Hypoteesini onkin, että jos palaute ei olekaan oman käsityksen mukainen, voi se tuhota koko herkässä iässä olevan nuoren musiikillisen itsetunnon ja lopettaa hyvässä vaiheessa olleen musiikkiharrastuksen kokonaan. Nuorella voi myös olla käsitys, että pitkän uran luominen on aivan kulman takana, jos vain osaa laulaa ja osallistuu kilpailuun. Usein kilpailut kuitenkin vaativat paljon muutakin, kuin vain hyvän lauluäänän, kuten katsojia kiinnostavan tarinan sekä ulkonäköä.

Kandidaatin tutkielmassani luon ensin katsauksen Suomen televisiossa toteutettuihin viihtellisiin laulutaitoa vaativiin musiikkikykykilpailuihin ja sen jälkeen perehdyn itse aiheeseen lähdemateriaalin sekä tekemäni haastattelun avulla. Aiheeni on verrattain uusi, eikä juuri tästä aiheesta ole tehty ennen tutkimuksia Suomessa. Pro gradu -tutkielmassani haluan jatkaa aiheeni tutkimista haastattelemalla useampia musiikin alalla toimivia ja opettavia muusikoita, jotka ovat aikaisemmin osallistuneet tämän tyyppisiin kilpailuihin. Olisi kiinnostavaa selvittää, kuinka se vaikutti heihin ja heidän elämäänsä musiikin saralla, ja kannustaisivatko he omia oppilaitaan osallistumaan näihin kykykilpailuihin.

Media on merkittävä osa musiikkikykykilpailuja. Median vaikutukset nuoriin ovat siis isossa osassa tutkiessani aihetta. Vaikka kilpailu käydäänkin televisiossa, on myös lehdillä, internetillä sekä radiolla valtava osa tätä pyöritystä. On mahdotonta olla huomioimatta median valtaa kilpailuja seurattaessa, sillä ne nostavat mieleisiään henkilöitä julkisuuteen, tekevät niistä haluamansaisia ja vaikuttavat huomaamattamme omiin mielikuviimme kilpailijoista. The Voice of Finlandissa ollessani minua ärsytti erityisesti keltaisen lehdistön tapa kirjoittaa kilpailijoista,

vaikka olimme kaikki vasta kilpailun alkutaipaleella. Itse formaatin idea on kannustaa laulajia ja etsiä heistä parhaat puolet esiin, mikä poikkeaa muista formaateista, mitä on Suomessa aikaisemmin tehty. Iltalehdet eivät kuitenkaan halua löytää kilpailusta vain positiivisia asioita, vaan kirjoittelevat jopa ilkeään sävyyn niin kilpailjoista kuin tuomareistakin. Monen muun Suomessa nähdyn kilpailun toteutus ei kuitenkaan ole ollut läheskään näin kannustavaa ja positiivista, joten mietinkin miksi niin monet haluavat lähteä arvioituttamaan tyyliänsä ja laulutaitonsa kaiken kansan eteen sekä usein erittäin kriittisten tuomarien nähtäväksi ja kuultavaksi. Monen varttuneemman muistikuvat nuoruuden esiintymistilanteista saattavat olla jopa traumaattisia, joten mitä on tapahtunut sitten noiden vuosien? Onko pääpalkinnon ja julkisuuden tavoittelu sen arvoista, että vaakalaudalle asettaa sekä oman maineen että itsetunnon. Niin kuin hyvä ystäväni, jonka kanssa olin Voice of Finlandissa, totesikin, ”Miksi aina pitää ajaa itsensä tällaisiin tiukkoihin tilanteisiin?”

2 TAUSTAA

Esittelen tutkielmassani ensin Suomessa esitetyt solistiset, viihteelliset musiikkikykykilpailut. Näitä ovat Idols, X-Factor, Talent sekä The Voice of Finland. Talent ei varsinaisesti keskity vain musiikkiin, mutta kilpailuun voi osallistua myös yksilölaulaja. Samoin X-Factoriin on mahdollista osallistua myös lauluyhtyeenä, mutta pääosin kilpailu on tarkoitettu soololaulajille. En aio käsitellä bändi- ja kuorokilpailuja, sillä ne eivät liity suoraan aiheeseeni tutkiessani median ja idolien merkitystä sekä nuoren käsityksiä musiikkimaailmasta nykypäivänä.

Idoleilla on iso merkitys nuoren maailmassa. Media luo idoleista tietyn näköisiä ja esittelee ne kansalle haluamallaan tavalla. Kasvava nuori on herkkä median vaikutteille ja peilaa omaa identiteettiä usein juuri esikuviansa kautta. (Alanko, P. 2009) Myös ystävät ja yleiset mieltymykset esimerkiksi koulussa vaikuttavat. Nuorten valinnat musiikin suhteen ovat usein sosiaalisia – usein nuori pitää siitä, mistä milloinkin on ”sosiaalisesti sopivaa” tykätä. Tällä tarkoitan sitä, kuinka kaveripiirillä on usein valtava vaikutus siihen, mitä nuori aamulla päälleen laittaa ja mp3-soittimestaan kuuntelee.

Musiikkimieltymyksiin vaikuttavien tekijöiden lisäksi idolit vaikuttavat usein myös konkreettisesti nuoren tyyliin ja ulkonäköön sekä arvomaailmaan. Joskus vaarana voi olla liiankin suuri idolin ”palvonta”, ja itsensä peilaaminen kyseiseen henkilöön. Jos toivemina ei vastaakaan todellista minäkuvaa, myönteisen minäkuvan rakentaminen voi olla liian haastavaa. (Mustonen 2001, 119-122.)

Tämän päivän suosituimpia ohjelmia nuorten keskuudessa ovat kiistatta tositv-ohjelmat. Tämä väite käy toteen useissa nuorten keskuudessa teetetyissä kyselyissä ja tutkimuksissa. (Alanko, P. 2009) Kuitenkin tositv-henkiset musiikkikykykilpailut antavat muusikkoudesta täysin erilaisen kuvan, kuin mitä se todellisuudessa on. Sanoisin, että ilman kriittistä silmää televisionkatsoja saa todella yksipuoleisen kuvan siitä, mitä laulajan työ todellisuudessa on. Itse olen hämmästellyt, kuinka harva

esimerkiksi Idols-ohjelmaan osallistuneista on oikeasti tehnyt keikkamuusikon työtä. Uskomukseni on, että monella laulajan ammatista haaveilevalla on jopa harhainen käsitys ammatin koko kuvasta, kuten mitä on matkustaa pitkiä matkoja yötä myöten, organisoida bändin jäsenten aikatauluja ja harjoituksia, kirjoitella vuodessa satoja sähköposteja asiakkaille, neuvotella keikkapalkkioita ja mainostaa itseään jatkuvasti, jotta keikkoja olisi jatkossakin. Toki joidenkin suomalaisten artistien ei tarvitse huolehtia moisista, sillä heillä on takanaan koneisto hoitamassa kaikkea tuota. Kuitenkin useimman muusikon kohdalla kuvaamani asiat pitävät paikkaansa, ja jopa niiden menestyneimpienkin muusikoiden on joskus täytynyt tehdä tuo kaikki aivan itse. Usein televisiota katsellessa katsoja näkee vain yhden puolen, ja nuori laulajanalku saattaa kuvitella artistielämän olevan täydellistä, ilman arkipäivän huolia ja velvoitteita. Muusikoksi ei kuitenkaan kasveta yhdessä yössä. Julkisuuden henkilöksi yhdessä yössä voi toki nousta, mutta tämä tuskin on kovinkaan pitkäkestoista.

Medialla tarkoitan tutkimuksessani televisiota, internetiä, radiota sekä lehdistöä. Kaikki nämä tukevat omalta osaltaan kulloistakin menossa olevaa kilpailua. Internetin keskustelupalstoilla ja lauluohjelmien omilla sivuilla on valtava merkitys sekä kilpailijoille että ohjelman tekijöille markkinoidessaan kilpailua. Itse olin suorastaan hämmästynyt huomattessani, kuinka paljon ihmiset kirjoittelivat The Voice Of Finlandin kilpailijoista ja ohjelmasta ylipäättään internetin keskustelufoorumeilla. Radiokanavat tukevat kykykilpailuja mainostamalla niitä sekä tekemällä haastatteluja kilpailijoista ja tuomareista. Lehdistön merkitystä lienee turha edes korostaa, sillä sen voima on internetin ohella valtava puhuttaessa ihmisten kiinnostuksen herättämisestä. Toimittajat etsivät mielellään tietoja kilpailijoista, ja mitä suositumpi laulaja on, sitä suurempaan huomioon hänen on syytä varautua. The Voice Of Finland -kilpailussa ollessani huomasin, kuinka juuri värikkäimmät ja huomionhakuimmat laulajat herättivät sekä lehdistön että kansan huomion.

Median ja idolien lisäksi tutkimaani aiheeseen liittyy merkittävällä tavalla julkisuus. Usean kykykilpailuun osallistuneen on yllättänyt julkisuuden määrä ja miltä se on

heistä tuntunut. Iltalehdet puuttuvat ja tarttuvat kilpailijoiden sanomisiin ja tekemisiin usein todella ahneesti, ja myös muokkavaat lausuntoja haluamallaan tavoilla. Kysymyksiäni tutkimuksessani onkin, onko tällainen mediapyöritys hyväksi nuorelle artistin alulle, ja minkälaisen kuvan ja esimerkin musiikkikykykilpailuissa esiintyvät nuoret antavat muille muusikkoudesta haaveileville nuorille? Minua kiinnostaisi myös tietää, kuinka moni nuori osallistuu kykykilpailuun vain julkisuuden tähden. Ilona Haahtela on tutkinut pro gradu -tutkielmassaan Idols-ohjelmaan osallistuneiden finalistien kokemuksia julkisuudesta, ja oli mielenkiintoista lukea, kuinka moni laulaja totesi olleen jopa ahdistavaa olla siinä pyörityksessä, mihin he ohjelman myötä joutuivat. Osallistuessani The Voice of Finlandiin sain kokea hyvin pienen palan lehtien kirjoittelusta, ja koin epämiellyttäväksi iltalehtien tavan kirjoittaa omat ennako-oletuksensa kilpailijoista, joista he tiesivät todellisuudessa hyvin vähän.

2.1 Aiemmat tutkimukset

Nimenomaista aiheitani ei ole Suomessa tutkittu ennen. Lähdemateriaalia löytyi kuitenkin riittävästi, sillä aiheitani läheisesti koskettavia tutkimuksia on tehty jonkin verran sekä artikkeleja aiheistani on kirjoitettu.

Eniten tarjolla on tutkimuksia median vaikutuksista nuoriin. Läheisesti aiheitani koskettaa Anu Ala-Hakkolan ja Paula Alangon tutkielma otsikolla ”Median vaikutus nuoren identiteettiin” (2009), jonka yhdessä kappaleessa on erityisesti keskitytty nuoriin sekä median tarjoamiin esikuviiin ja roolimalleihin. Samasta aiheesta ovat myös kirjoittaneet Tarja Salokoski & Anu Mustonen, otsikolla ”Median vaikutukset lapsiin ja nuoriin” (2007).

Idoliudesta ja julkisuudesta on kirjoittanut pro gradu -tutkielman Ilona Haahtela Tampereen yliopistosta. Haahtelan työ ”Yhtäkkiä julkkis - Idols-ohjelman finalistien kokemuksia julkisuudesta” on mainio katsaus ilmiöön, jossa julkisuus usein yllättää monen television musiikkikykykilpailuun osallistuneen.

Helsingin kaupungin tietokeskuksen teettämä tutkimus ”Omien rajojen etsintää” oli erittäin olennainen tutkielmani kannalta. Kyselyssä oli haastateltu 11–19 -vuotiaita nuoria, joka on juuri sopiva oman tutkielmani kohderyhmän kannalta. Tutkimuksen kaksi hypoteesia olivat:

1. Nuoret eivät saa koulussa riittävästi arviointia taitojensa kehittymisestä, joten he pyrkivät muualle julkisesti tuomaroitavaksi.
2. Opettajilta paljon henkilökohtaista palautetta saavat uskaltavat näyttää taitojansa myös muualla.

Kyselyssä oli haastateltu nuoria ja heidän suhtautumistaan television erilaisiin kykykilpailuihin, myös muihin kuin musiikkikykykilpailuihin.

Ulkomaisista tutkimuksista löysin yhden merkittävän artikkelin otsikolla ”TEEN ICONS - Cultural images and adolescent behavior”, joka oli Teisha-Vonique Hoodin kirjoittama. Kirjoitus käsitteli julkisuuden henkilöiden vaikutusta nuoren identiteettiin ja omakuvaan.

Löysin myös kaksi lehtiartikkelia, joista toinen käsitteli kahden suomalaisen musiikinopettajan suhtautumista kahteen ajankohtaiseen television musiikkikykykilpailuun: Idolsiin ja The Voice Of Finlandiin. Toinen artikkeleista käsitteli sitä, miten nykypäivänä yksityisissä musiikkikouluissa valmennetaan entistä enemmän juuri erilaisiin musiikkikykykilpailuihin.

2.2 Katsaus solistisiin kykykilpailuihin Suomessa

Reality-henkiset, laulajille suunnatut musiikkikykykilpailut alkoivat pyöriä Suomen televisiossa ensimmäisen kerran vuonna 2002. Näistä ensimmäinen oli kykyjenetsintäohjelma Popstars. Formaatti on alunperin australialainen ja sen tavoitteena on muodostaa yksittäisistä laulajista karsintojen kautta lauluyhtye, joka pääsee levyttämään ohjelman lopussa. (FremantleMedia) Formaatti ei ollut Suomessa kovinkaan menestyksekkäs, ja se lopetettiin jo kahden tuotantokauden jälkeen. Kahdesta ensimmäisen tuotantokauden Popstarsiin osallistuneesta naisesta muodostui ohjelman jälkeen kuitenkin duo, joka on tänäkin päivänä yksi Suomen suosituimmista yhtyeistä. Paula Vesalan ja Mira Luodin muodostama PMMP – Paulan ja Miran Molemmat Puolet löi läpi hitillään “Rusketusraidat”, joka oli vuoden 2003 myydyin single. Yhtye on edelleen yksi kysytyimmistä festivaaliyhtyeistä ja julkaisi juuri kuudennen albuminsa “Rakkaudesta”. Myös yksi Suomen suosituimmista sooloartisteista on nähty ensimmäisen kerran Popstarsissa ja pääsi levyttämään lauluyhtye Gimmelin riveissä. Tämä yhtye ei pysynyt suosiossa pitkään, mutta yksi Gimmelin laulajista, Jenni Vartiainen, on tällä hetkellä Suomen kuumin nimi naisartistien rivissä.

Idols on kaikista Suomessa esitetyistä lauluformaateista pitkäikäisin ja myös menestyksekkäin. Idols on suomalaisversio brittiläisestä FremantleMedian tuottamasta Pop Idol -ohjelmasta, jossa haetaan laulajakkyä. Idols on löytänyt tiensä suomalaisten olohuoneisiin jo lähes kymmenen vuotta, ja saavuttanut vankumattoman aseman suosituimpien teleisiosarjojen kategoriassa. (FremantleMedia) Idolsin ensimmäisessä vaiheessa laulajat esiintyvät ensin tuotantotiimille, jotka päättävät pääseekö laulaja esiintymään oikealle tuomaristolle. Usein tuomariston eteen pääsevät huonoimmat, hauskimmat sekä parhaat laulajat. Toinen vaihe on raskas teatteriviikonloppu, jossa laulajien jaksamista testataan toden teolla antamalla koko ajan uusia kappaleita harjoiteltavaksi, ja laulajia pudotetaan kisasta viikonlopun jokaisena iltana. Teatteriviikonlopusta selvinneet pääsevät esiintymään suoriin lähetyksiin ja finaalissa kamppailee kaksi tai kolme laulajaa

voittajan tittelistä. Formaatin kehittäjä on englantilainen Simon Cowell, joka muistetaan hyvin niin Amerikan kuin Iso-Britanniankin Idolsin tuomaristosta. Eritoten mieleen ovat jääneet Cowellin joskus hyvin ilkeätkin kommentit kilpailijoille. Cowell on myös alunperin englantilaisen X-Factorin kehittäjä. Suomen Idolsista ovat nousseet pinnalle muun muassa laulajat Antti Tuisku, Hanna Pakarinen, Anna Abreu sekä Anna Puu.

X-Factor –ohjelmaformaatti on menestynyt valtavan hyvin muissa maissa, mutta ilmeisesti huonojen tuomarivalintojen takia kyseinen ohjelma epäonnistui Suomessa täysin. Harmittavaa sinänsä, sillä ohjelmaa olisi voitu seurata Suomessa useammankin kauden verran muiden musiikkikykykilpailujen rinnalla.

X-Factor on kansainvälinen lauluformaatti, jossa kaikenikäiset laulajat sekä lauluryhmät kisaavat siitä, kenessä on eniten tähtiainesta. (MTV3) Kilpailu on idealtaan hiukan samantyyppinen The Voice Of Finlandin kanssa. Tässä ohjelmassa tunnetut musiikkialan ihmiset kokoavat laulajista omat ryhmänsä, joita he alkavat luotsata kilpailussa eteenpäin tarkoituksenaan tuottaa omasta valmennettavastaan koko kilpailun voittaja.

The Voice Of Finland on Suomessa esitetyistä kilpailuista nuorin – tätä kirjoittaessani ensimmäinen tuotantokausi on edelleen käynnissä. The Voice Of Finland eli TVOF on suomalainen versio John De Molin kehittämästä The Voice of Hollandista. Ohjelman on Suomessa tuottanut Solar Television Oy. Kilpailun kulku poikkeaa muista lauluohjelmista melkoisesti. Jo ensimmäisessä televisiossa näkyvässä vaiheessa tuotannon ohjelmaan valitsemat laulajat pääsevät esittämään kappaleensa live-bändin kanssa. Ohjelmassa on neljä tähtivalmentajaa, joista jokainen valitsee jatkoon 12 suosikkiaan. Valmentajat ovat selin laulajaan, joten vain ääni ratkaisee. Toisessa vaiheessa, eli kaksintaistelussa joukkueen jäsenet laulavat toisiaan vastaan eli puolet kahdestatoista laulajasta putoaa pois. Kaksintaistelujen jälkeen siirrytään suoraan live-lähetyksiin, jolloin katsojat pääsevät vaikuttamaan suosikkiensa jatkosta tähtivalmentajien ohella. (Nelonen)

3 ROHKEAT NUORET

Nykynuorten valmiudet itsensä ilmaisuun ovat täysin eri luokkaa, kuin vaikkapa 1960–1980-luvuilla koulunsa käyneillä. Moni vanhempi, kuten esimerkiksi oma isäni, muistelee edelleen kauhulla pakollisia luokan edessä esiintymisiä ja etenkin laulukokeita. Ajat ovat todella muuttuneet, kun nykyään päinvastoin hakeudutaan haasteisiin ja esiintymään, vaikkeivät kyvyt aina riittäisikään. Nuorten suhtautumista tosi-tv:hen ja kykykilpailuihin osallistumiseen mittasi Helsingin kaupungin tietokeskus vuonna 2011. (Vesa Keskinen, 2011) Tutkimus tukee vahvasti hypoteesiani siitä, kuinka nuorten innokkuus lähteä mittaamaan kykyjään julkisesti on kasvanut verrattuna vanhempieni koulu-aikoihin. Helsingin kaupungin tietokeskuksen ja Vesa Keskinen teettämän tutkimuksen mukaan noin joka viides nuori voisi vakavasti harkita osallistuvansa johonkin kysytyistä ohjelmista (mm. Idols, Talent, Dance ja Kuorosota), tytöt poikia useammin.

Kyselyssä ohjelmista huonoiten menestyi X-Factor, mistä voisimme päätellä, että kyseisen ohjelman suosio oli Suomessa varsin keho myös nuorten keskuudessa. Idols ja Talent taas saivat nuorison vastauksissa suurimman suosion, ja onkin jännittävää huomata, kuinka Idols on vakiinnuttanut vankkumattoman asemansa kykykilpailujen suosituimpana ohjelmana. Kyselyssä vaihtoehtoina oli myös muita ohjelmia kuin vain musiikkikykykilpailuja, Idols oli siis suosituin valinta kaikista kykykilpailuista.

Kysely paljasti myös muita kiinnostavia seikkoja. Mitä nuorempi vastaaja oli kyseessä, sitä yleisempää voitosta haaveilu oli. 11–13-vuotiaista voitosta haaveili 14%, kun taas lukioikäisistä nuorista enää vain 2%. (Vesa Keskinen, 2011) Myös opettajien vaikutusta nuorten osallistumisrohkeuteen oli tutkittu. Tutkimuksessa saatu vastausmateriaali sai tukea tutkijoiden hypoteesille, että opettajilta saatu henkilökohtainen palaute vaikutti positiivisesti nuorten innokkuuteen osallistua jotain kykyä tai lahjakkuutta vaativaan kilpailuun.

Toinen tutkimuksen hypoteeseista oli, että nuoret eivät saa riittävästi palautetta koulussa, joten he hakeutuvat muualle julkisesti tuomaroitaviksi. Tämäkin oletus sai tukea vastauksista. Ohjelmiin, joissa ei vaadita minkäänlaista erityistaitoa tai lahjakkuutta, kuten Big Brother, lähtisi muita useammin ne nuoret, jotka kokivat saavansa liian vähän palautetta opettajilta. (Vesa Keskinen, 2011)

Kyselyssä oli tutkittu myös nuorten harrastuksia ja niiden suhdetta halukkuuteen osallistua harrastusta tukevaan kykykilpailuun, kuten Idolsiin. Kevyttä musiikkia ja laulamista harrastavista tytöistä 42 % osallistuisi Idolsiin ja sama prosenttimäärä myös pojista. (Vesa Keskinen, 2011) Oli yllättävää huomata, kuinka moni 11–19-vuotiaista nuorista oli tätä mieltä.

3.1 Musiikkikykykilpailut uutisissa

Myös sanomalehti Keski-suomalaisessa julkaistiin 5.3.2012 artikkeli, joka käsitteli lyhyesti nuorten halukkuutta osallistua television musiikkikykykilpailuihin ja yksityisten musiikkioppilaitosten suhdetta tähän ilmiöön. Yhä useammin musiikkia harrastavat nuoret haluavat apua musiikkikykykilpailuun valmentautumiseen ja hakevat neuvoja soiton- ja laulunopettajiltaan musiikkiopistoissa. Tätä ilmiötä ei luonnollisestikaan ollut olemassa vielä muutama vuosikymmen sitten. Itse olen antanut laulutunteja nyt muutaman vuoden, ja mietinkin, josko itse joskus valmennan jotain oppilaistani johonkin television musiikkikykykilpailuun. Yksi suurimmista kandidaatin tutkielmaani liittyvistä pohdinnoista on myös se, kuinka tulen tulevaisuudessa musiikinopettajan ammatissa toimimaan, jos joku oppilaistani haluaa osallistua johonkin näistä kilpailuista.

Ylen alueuutisissa julkaistiin 23.1.2012 kahden lahtelaisen musiikinopettajan huoli aiheesta, kuinka Idolsin ja The Voice Of Finlandin tapaiset kykykisat antavat valheellisen kuvan muusikon ammatista. Lahtelaisen pedagogi Seppo Korhosen mukaan musiikinopettajat myötäilevät liikaa oppilaiden toivomuksia ja musiikkiteollisuuden muotivirtauksia. Korhosen mukaan musiikkia tulee opettaa

hyvin vanhanaikaisesti eikä musiikinopiskelu saa olla aina hauskaa. Opettajaa huolestutti myös opetuksen liiallinen painottuminen nykymusiikkiin. Toinen opettajista oli Aki Järvelä, joka liikkui samoilla vesillä Korhosen kanssa. Korhonen kaipasi myös lisää päteviä musiikinopettajia alalle, kun taas Järvelän mielestä innostuneisuus korvaa puuttuvan tiedon ja taidon. (Suvi Turunen, YLE Lahti)

Ymmärsin kyllä opettajien ajatuksen ja huolenaiheet nykyisestä koulun musiikinopetuksesta, mutta olin hämmästynyt, kuinka vähän opettajat perustelivat argumenttejaan Suomen television musiikkikykykilpailuista. Luonnollista on, että useat musiikinopettajat suhtautuvat kriittisesti television musiikkikykykilpailuihin, mutta haluaisin silti kuulla oikeita perusteluja väitteille, joissa leimataan kykykilpailut huonoiksi kaikissa tapauksissa. Itse tulevana musiikinopettajana tuskin lähettäisin liian nuorta opiskelijaa tuomarien ja median hampaisiin, mutta jokaista tapausta on aina katsottava yksilönä. Jos oppilas on mielestäni henkisesti riittävän kypsä, ja tiedostaa myös kilpailun negatiiviset puolet, en voisi kieltääkään häntä osallistumasta.

Itse koen, että täysi-ikäisyys on hyvä asia kilpailuun osallistuessa, ja liian nuorena kilpailuun osallistuminen voi jättää pitkällekin vaikuttavia jälkiä omaa muusikkoutta etsiessä, etenkin, jos palaute on ollut liian murskaavaa. Kandidaatin tutkielmaa tehdessäni haastattelin hyvää ystävääni sekä tulevaa laulunopettajaa Taru Ratilaista liittyen Idolsiin, X-Factoriin ja The Voice Of Finlandiin osallistumiseen ja niistä saatuihin kokemuksiin. Taru oli Idolsiin ensimmäistä kertaa osallistuessaan 17-vuotias, ja muisteli tämän kokemuksen olleen erittäin epämiellyttävä. Tämä tukee osaltaan mielipidettäni siitä, kuinka liian nuorena kilpailuun lähteminen ei ole hyväksi herkässä iässä olevalle, kasvavalle nuorelle.

4 IDOLIT MEDIASSA

Median idolit ja vertailukohteet antavat malleja, joiden peilaaminen ohjaa samalla arvioimaan minän ja maailman suhdetta. (Salokoski, T. 2007) Nuoruus ei ole helppoa aikaa. Jokainen varmasti muistaa ihailleensa nuoruudessa jotakin henkilöä, oli sitten kyse urheilijasta, muusikosta tai isoveljestä. Itselleni etenkin yläkoulussa oli hankalaa, kun täytyi ensin pohtia, mistä oli niin sanotusti sopivaa tykätä. Vahvat persoonat luokassa määrittivät sen, mikä milloinkin oli ”siistiä”. Muistan esimerkiksi ihailleeni Hanna Pakarista, joka oli Idolsin ensimmäisen tuotantokauden voittaja. Kuitenkin Idolsia seurattessani näin hänestä vain yhden puolen ja kuvittelin hänen elämänsä olevan täydellistä.

Mitä heikommin kehittynyt nuoren identiteetti on sitä hajanaisempi käsitys nuorella on omasta erillisyydestään muista, ja sitä enemmän hänen täytyy luottaa ulkoisiin lähteisiin itsensä arvioimisessa. Edelleen, mitä hajanaisempi identiteetti, sitä voimakkaampia ovat median mallit yksilöön. (Salokoski, T. 2007) Nuori siis peilaa itseään vahvasti sekä ystäviinsä, että median tarjoamiin malleihin. (Hood, T-V. 2005) Jos nuori vertaa itseään vahvasti median muokkaamiin idoleihin, voi vaarana olla täysin epärealistisen kuvan luominen itsestä. Idolit luovat tyylejä niin ulkonäön, kuin arvomaailman suhteen, joita omaksutaan osaksi omaa identiteettiä. (Alanko, P. 2009)

Nykypäivän suosituimpia ohjelmia nuorten keskuudessa ovat kiistämättä reality-ohjelmat. Nuoret ihannoivat todelliseksi elämäksi luulemiaan ohjelmia todeksi, jotka kuitenkin ovat aina käsikirjoitettuja. (Alanko, P. 2009) Itse tajusin käsikirjoituksella olevan valtava merkitys juuri musiikkikykykilpailuissa. Se, mikä katsojasta näyttää spontaanilta ja hetkessä keksityltä, onkin osa tarkkaan suunniteltua kaavaa. Monet asiat harjoitellaan etukäteen ennen kuvaamista, ja usein kilpailijan sanomisia on leikattu niin, että ne kuulostavat mielenkiintoisemmilta tai jopa provosoivilta. Tämä seikka onkin yksi tärkeimmistä asioista, mitä haluan korostaa katsottaessa erilaisia television reality-henkisiä kykykilpailuja. tärkeä henkilö tuotantotiimissä on taitava

leikkaaja, joka osaa huomaamattomasti irrottaa lausunnon asiayhteydestä ja liittää sen täysin erilaiseen kontekstiin. Useaan musiikkikykykilpailuun osallistunut ystäväni sanoivat juuri tämän olleen erittäin epämiellyttävää tiettyjen kilpailujen kohdalla. Tällaisella leikkaa-liimaa -periaattella ihmiselle luodaan juuri tietynlainen rooli, joka muokkaa merkittävästi katsojan mielikuvaa kilpailijasta. Tällöin katsojan, ja etenkin nuoren on todella vaikeaa hahmottaa, mikä on totta ja mikä ei.

TV:n musiikkikykykilpailut antavat jo nimensä puolesta tavallisesta poikkeavan kuvan laulajasta, esimerkkinä Idols. Idoliudella tarkoitetaan ihannointia, esikuvan ja esimerkin luomista, ja joskus tällainen ihannointi voi mennä jopa palvelon tasolle, jolloin kuva julkisuuden henkilöstä ei ole enää millään tavalla realistinen.

Entä mitä tapahtuu nuorelle, joka nousee liian äkkiä kuuluisuuteen kykykilpailun kautta? Tavallisesta nuoresta kasvetaan hetkessä artistiksi, ja tämä prosessi näytetään ruusuisena kaikelle kansalle television ja muun median välityksellä. Yhtäkkiä nuoren menneisyys pengotaan läpikotaisin iltapäivälehtien otsikoita varten, ja henkilön julkisuuskuva on formaatin tarkkaan suunnittelema ja ohjeistama. Tuotantoyhtiöt määrittelevät sen, mitä on mediassa sopivaa sanoa ja allekirjoitettu sopimus voi estää leikin jättämisen kesken, jos vaikka liika median pyöritys alkaakin ahdistaa tai kilpailu ei vastaakaan omia käsityksiä.

5 HAASTATTELU

Haastattelin kandidaatin tutkielmaani varten laulunpedagogiksi opiskelevaa muusikkoystävääni Taru Ratilaista. Olen saanut häneltä luvan haastatella häntä hänen omalla nimellään. Ratilainen on osallistunut useaan television musiikkikykykilpailuun. Osallistuessaan ensimmäistä kertaa Idols-ohjelmaan hän oli vasta 17-vuotias. Koin hyödylliseksi haastatella juuri häntä, sillä tiesin saavani häneltä rehellisiä ja aitoja vastauksia, jotka veisivät minua eteenpäin tutkielmani teossa.

Halusin tietää, kuinka useaan eri musiikkikykykilpailuun osallistuminen on hänen työhönsä artistina sekä tulevana opettajana vaikuttanut ja kuinka hän itse kannustaisi omia oppilaitaan musiikin saralla. Ratilainen opiskelee laulunpedagogiksi Helsingin Metropolia-ammattikorkeakoulussa ja työskentelee kohderyhmäni nuorten ikäisten oppilaiden parissa. Opettajan roolissa hän voi peilata itseään nuoriin, ja pohtia samoja asioita kuin mitä itse olen tutkielmaani tehdessä pohtinut. Olimme yhdessä kilpailemassa musiikkikykykilpailu The Voice Of Finlandissa, joten halusin myös verrata hänen kokemuksia omiini ja kuulla hänen pohdintojaan kilpailun vaikutuksista omaan opettajuuteen sekä muusikkouteen. Useaan eri kilpailuun osallistuminen on tuonut hänelle laajempaa näkökulmaa musiikkibisneksen raakuudesta, mutta myös osaltaan antanut itsevarmuutta ja kykyä kestää kritiikkiä ja painetta.

Toteutin haastattelun sähköpostin välityksellä, sillä halusin että haastateltava saa rauhassa miettiä vastauksiaan ja vastata itselleen sopivana hetkenä. Lähtötiedot olivat minulla melko hyvät, sillä tiesin kilpailut, joihin hän oli osallistunut ja olin myös seurannut hänen taivaltaan näissä kilpailuissa kyseisinä vuosina.

5.1 Haastattelukysymykset ja vastaukset

1. Mihin television musiikkikykykilpailuihin olet osallistunut, ja minkä ikäinen olit näihin kilpailuihin osallistuessasi?

Idolsiin olen osallistunut kahdesti. Ensimmäistä kertaa osallistuessani olin 17-vuotias, toisen kerran 20-vuotias. 22-vuotiaana osallistuin X-Factoriin ja viimeisimpänä tänä vuonna järjestettyyn The Voice Of Finlandiin 24-vuotiaana.

2. Koetko kilpailuihin osallistumisesta olleen sinulle hyötyä, jos kyllä, niin minkälaista?

Viimeisin kilpailu (The Voice Of Finland) oli kaikista hyödyllisin, ja koin, että olin valmiimpi siihen ja sen tuomaan paineeseen. Sain uusia kokemuksia ja kontakteja, ja opin työskentelemään paineen alla. Viimeisimmässä kilpailussa oli myös enemmän panostettu itse musiikkiin, ja edettiin pitkälti vain musiikin ehdoilla.

3. Minkälaisena koit laulukilpailu Idolsin osallistuessasi siihen ensimmäistä kertaa?

Olin mielestäni liian keskeneräinen laulajana, enkä todellakaan pystynyt antamaan parastani, sillä olin niin peloissani. Kilpailusta ei jäänyt mitenkään hyvä fiilis. Mielestäni myös tuotanto TV:n ulkopuolella oli huonosti järjestetty. Kilpailijoita pidettiin pitkiä aikoja odottelemassa koelauluihin pääsyä, ja tuntui, että olen kuin yksi sadoista epävarmoista ja pelokkaista laulajista isossa lammassa.

4. Minkälaisena koit saman televisiokanavan laulukilpailu X-Factorin?

X-Factor oli huomattavasti mukavampi kokemus, johtuen ehkä siitä, että olin taas hieman vanhempi ja itsevarmempi. Pystyin jonkinlaisiin suorituksiin, osaan olis jopa tyytyväinen. Mieleepi jäivät luonnollisemmat esiintymistilanteet tuomariston edessä, sekä mukava kohtelu. Koin silti kilpailun melko ahdistavana, sillä kyseessä oli kuitenkin enemmän viihdeohjelma, kuin laulukilpailu. Parhaat laulajat eivät valitettavasti päässeet jatkkoon.

5. Minkälaisena koit Nelosen uuden laulukilpailun, The Voice Of Finlandin?

TVOF oli kokemuksena todella hieno. En kadu ollenkaan, että lähdin kilpailuun

mukaan. Alust asti osallistujia kohdeltiin hienosti, ja meitä pidettiin artisteina. Tuntui, että meitä myös kunnioitettiin. Kilpailijoista pidettiin huolta, meitä informoitiin asioista hyvin ja kaikki olivat todella kannustavia ja ystävällisiä. Minusta tuntui, että kilpailussa menttiin oikeasti musiikin ehdoilla, ja myös esiintymistilanteet olivat toista vaihetta (kaksintaistelu) lukuunottamatta todella luonnollisia, joissa sain tehdä parhaani pelkäämättä epäonnistumista. Esiintymisiä myös harjoiteltiin, ja minulta kysyttiin mitä haluan laulaa ja aina menttiin oman tyylin ja musiikkimaun ehdoilla.

Toisaalta olin taas hieman vanhempi, paljon kokeneempi ja itsevarmempi omasta laulustani ja tyylistäni, joten se helpotti kilpailemista. En tuntenut mitään negatiivisia tunteita koko kilpailun aikana. Minusta tuntui, että kilpailun jokainen hetki oli todella hieno kokemus, ja halusin niitä lisää. Tutustuin moniin ihmisiin, ennenkaikkea muusikoihin, ja minusta tuntuu että sain kilpailusta todella paljon lisää itsevarmuutta. Myös se, että sain hyvää ja rakentavaa palautetta usealta eri musiikin alalla toimijalta, erosi muihin kilpailuihin verrattuna.

6. Mitkä asiat näissä kolmessa musiikkikykykilpailussa tuntuivat samanlaisilta toisiinsa verrattuna? Entä mitkä asiat erosivat?

TVOF oli selkeästi musiikkikilpailu, ja kaikessa lähtökohtana oli artisti ja musiikki. Varsinkin live-esityksiä harjoiteltiin paljon ja kappaleiden sovitukseen panostettiin. Samanlaista kilpailuissa on se, että yleisö pääsee vaikuttamaan tuloksiin, ja myös show-puoleen täytyy panostaa sillä kyseessä on myös viihdeohjelma. Idols ja X-Factor tuntuivat lähtevän siitä, kuka on mielenkiintoisin persoona, ja vasta sen jälkeen tulee laulutaito. Minusta tuntui, että edellä mainittujen ohjelmien tuotannon johtajilla oli dollarin kuvat silmissä malliteinien tuotteistamisessa, kun taas The Voice Of Finlandi perustui siihen, mitä tähtivalmentaja halusi, eikä väliä ollut sillä, onko laulaja sokea, raskaana tai ruma. (Haastateltava synnytti viisi päivää kisasta tippumisen jälkeen lapsen.)

7. Mitä haittoja voi mielestäsi olla kykykilpailuun osallistumisesta liian nuorena (alle 18-vuotiaana)?

Haittana voi mielestäni olla nuori ikä ja epäkypsä suhtautuminen julkisuuteen sekä paineen alla työskentelyyn. Teininä kun on muutenkin epävarma omasta olemuksestaan, voi kilpailu tuntua liian raskaalta ja pelottavalta. Torjutuksi tullessaan nuorelle voi jäädä väärä käsitys omasta itsestä ja laulamisesta. Väärä käsitys (puutteellinen laulutaito, ”en osaa laulaa”) voi kestää helposti aikuisikään asti. Formaattit kuten Idols määrittelevät kuka osaa laulaa ja kuka ei, ja tuntuu että tuomareiden sana on laki, kun he raakkaavat huonot laulajat hyvistä. Pahimassa tapauksessa nuori voi lopettaa musiikkiharrastuksen kokonaan, ja masentua saamastaan kritiikistä. Mielestäni musiikkia voi ja pitää harrastaa, vaikka ei olisikaan tulossa huippumuusikoksi.

8. Uskotko, että tuomareilta saatava palaute voi vaikuttaa omaan käsitykseen itsestä laulajana?

Palaute voi vaikuttaa todella paljon. Varsinkin, jos on vielä laulajana epävarma. Kuitenkin, jos tiedostaa omat rajansa laulajana, kommentit voi joko muuttaa rakentavaksi kritiikiksi tai antaa mennä toisesta korvasta sisään ja toisesta ulos. Useimmiten laulukilpailuihin osallistuvilla ei kuitenkaan ole minkäänlaista näkemystä omasta laulamisesta, ja tällöin tuomarien kommentit saattavat tulla täydellisenä yllätyksenä ja huonossa tapauksessa satuttaa pahasti.

9. Koitko koskaan, että lausuntojasi julkisuudessa muokattiin tai vääristeltiin?

Kyllä. Etenkin Idolsissa ja X-Factorissa lausuntojani leikeltiin ja minut saatettiin tuoda esille huonossa valossa vain viihteen tekemisen nimessä. Ihminen voidaan saada näyttämään televisiossa ihan keneltä tahansa tai millaiselta tahansa. Onneksi The Voice Of Finlandissa yritettiin saada esiin jokaisen kilpailijan hyvät puolet.

10. Tulevana pedagogina, kuinka koet kilpailujen vaikuttaneen työskentelyysi opettajan? Entä laulajana?

Minulla on ollut sellaisia oppilaita, joille on nuorena sanottu että he eivät osaa laulaa. Heillä on tämä uskomus vielä 45-vuotiainkin. Vielä minulla ei ole ollut mitään negatiivisia kokemuksia kilpailuissa olleista nuorista. Ehkä mietin kilpailuista oppineena ja itse opettajana, kuinka annan palautetta ja rakentavaa kritiikkiä varsinkin nuorille oppilaille.

11. Mistä ohjelmasta koet hyötynesi eniten artistina ja/tai laulunopettajana?

Ehdottomasti The Voice Of Finlandista.

12. Kannustaisitko omia oppilaitasi osallistumaan johonkin television musiikkikykykilpailuun?

En ehkä lähde kannustamalla kannustamaan, mikäli oppilas ei itse ehdota asiaa. Oppilaan ehdottaessa tekisin varmaankin pienen analyysin siitä, suhtautuuko oppilas riittävän kypsästi kilpailuun, onko hän oikeasti valmis ja mikä kilpailu oikein on kyseessä. Mikäli nuori oppilas vaikuttaa yhtään epävarmalta, niin luultavasti neuvaisin odottamaan vielä muutaman vuoden. En kuitenkaan lähde kieltämään oppilasta, mikäli hän todella haluaa osallistua. Kilpailuista saa kuitenkin hyödyllistä kokemusta muun muassa jännityksen hallintaan.

13. Saitko itse peruskoulun yläluokilla/lukiassa kannustusta omilta musiikinopettajiltasi? Koetko, että sillä olisi ollut merkitystä kilpailuihin osallistuessasi?

Minua kannustettiin aina. Monet sanoivat, että minun kannattaisi osallistua johonkin kilpailuun. Koskaan ei sanottu, että ”älä osallistu”. Ihmiset jopa uskoivat menestykseni. Luultavasti, jos minua olisi neuvottu olemaan osallistumatta tai harkitsemaan vielä, olisin silti osallistunut joka tapauksessa, koska olen niin utelias ihminen.

14. Uskotko, että musiikkikykykilpailu on hyvä tie kestävään muusikonammattiin?

En usko, että musiikkikykykilpailussa pärjääminen tai sen voittaminen tarkoittaa automaattisesti kestävää muusikon uraa. Kyse on myös tuurista, ajankohdasta, tyylistä ja oikeiden ihmisten tapaamisesta. Se voi toki olla hyvä ponnahduslauta

tulevaan ammattiin, sillä kukaan ei tule hakemaan kotoa mikäli havittelee artistin uraa. Kilpailuista voi saada uran kannalta tärkeää huomiota, mutta valitettavasti huomio voi olla myös negatiivista, ja tämä täytyy pitää mielessä kilpailuun lähdeettäessä. Joskus yhtäkkiä alkanut julkisuus voi myös viedä liiaksi pilviin ja tuhota omia urautumismahdollisuuksia.

5.2 Haastattelun analysointia

Haastattelun tekeminen oli erittäin mielenkiintoista, ja haastateltavan vastaukset vastasivat omia käsityksiäni television musiikkikykykilpailuista. Opettajuutta ajatellen kilpailu voi olla loistava mahdollisuus oman itsevarmuuden kehittämiseen, sillä niin esiintyvän artistin, kuin opettajuuden kannalta hyvä esiintymistaito on tärkeää. Myös paineen alla työskentely sekä jännityksen hallinta korostuvat niin kilpailuissa, kuin opettajankin työssä.

Suuri paino haastattelussa oli myös nuorissa, ja siinä kuinka television musiikkikykykilpailu herkässä iässä olevaan nuoreen oikein vaikuttaa. Ratilaisen vastaukset tukivat vahvasti käsitystäni siitä, kuinka vahingollista herkälle nuorelle täysi tyrmäys tuomaristosta voi olla. Ratilainen itse oli kokenut molemmat Idols-kilpailut epämiellyttävänä, jopa pelottavana. Laulaja jätetään etenkin alkuvaiheessa yksin, ja odotteluajat ovat epäinhimillisen pitkiä. Hän muun muassa kuvasi teatteriviikonloppua ahdistavaksi, sillä jos laulaja halusi harjoitella, ei hänellä ollut juurikaan mahdollisuutta nukkua. Myös julkisuuteen totumaton nuori kilpailija voi säikähtää median ja formaattien tapaa muokata lausuntoja ja katsojille näytettävää kuvaa kilpailijasta. Mielestäni Idolsin kaltaisten musiikkikykykilpailujen tulisi muokata formaattejaan kannustavampaan ja musiikkikeskeisempään suuntaan.

Niin kuin Ratilainen haastattelussa totesi, usein mielenkiintoinen persoonallisuus on musiikkikykykilpailuissa musiikillista osaamista tärkeämpi ominaisuus kilpailussa menestymisen kannalta. Haastattelu vahvisti käsitystäni siitä, kuinka tärkeää olisi, että nuori tietäisi etukäteen, mihin oikein on lähdössä kilpailuun osallistuttaessa.

6 POHDINNAT

Mielestäni ihmisten tulisi nykypäivänä kiinnittää enemmän huomiota nuorten innokkuuteen osallistua television kykykilpailuihin. Opettajuuden lisäksi tulen toimimaan myös kasvattajan roolissa, ja koen että oikeanlainen kannustus ja oppilaan motivoiminen ovat olennaisen tärkeitä asioita opettajan työssä. Musiikinopettajana jokaista nuorta tulee katsoa yksilönä ja löytää jokaisesta oppilaasta heidän omat vahvuutensa musiikissa. Kannustaminen on tärkeää, mutta en myöskään koe hyvänä tarpeetonta ylikehumista. Uskon, että monelle nuorelle on ainoastaan haitaksi, jos vanhemmat vain kehuvat ja toistelevat lapselle, että hän on maailman paras laulaja, vaikka näin ei aivan olisikaan. Tällöin nuorelle voi syntyä harhainen käsitys omasta taidosta, ja julkiseen kilpailuun osallistuttaessa nämä käsitykset saattavat murskaantua ja nuoren itsetunto pirstaloitua.

Erikoinen ilmiö on myös nuorten uudenlainen innokkuus hakeutua julkisuuteen ylipäättään. Helsingin tietokeskuksen teettämä kysely paljasti konkreettisesti nuorten innokkuuden päästä televisioon näyttämään taitojaan. Tuleeko opettajien varautua tähän jotenkin? Onko meidän tehtävämme neuvoa oppilaitamme, jos he haluavat lähteä näihin kilpailuihin?

Positiivista on kuitenkin huomata, kuinka hyvään suuntaan musiikkikykykilpailut ovat menossa. Katsojia ei enää kiinnosta kilpailijoiden huonouden korostaminen, vaan ammattimaisuutta arvostetaan. Useat The Voice Of Finlandia seuranneet totesivat myös positiivisuuden ja kannustamisen olevan virkistävää katsottavaa. Toivoisin, että jos tulevaisuudessa kohdalleni sattuu oppilas, joka tosissaan haluaa johonkin kykykilpailuun osallistua, hän valitsisi The Voice Of Finlandin kaltaisen ohjelman. Vaikka jatkopaikkaa ei tulisikaan, saisi hän kunnioittavan palautteen ja arvokasta kokemusta tilanteesta tulevaisuuden kannalta. Tulevassa musiikinopettajan työssäni tahtoisin olla hyvä esimerkki oppilailleni ja kannustaa heitä kokeilemaan rajojaan, vaikka se joskus tuntuisikin pelottavalta.

7 LÄHTEET

Haahtela, I. (2007) *Yhtäkkiä julkkis* - Idols-kilpailun finalistien kokemuksia julkisuudesta. Tampereen yliopisto. Pro gradu -tutkielma.

Ala-Hakkola, A. & Alanko, P. (2009) *Median vaikutus nuoren identiteettiin*. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö.

Keskinen, V. (2011) *Omien rajojen etsintää*. Helsingin kaupungin tietokeskus.

Salokoski, T. & Mustonen, A. (2007) *Median vaikutukset lapsiin ja nuoriin* – katsaus tutkimuksiin sekä kansainvälisiin mediakasvatuksen ja -säätelyn käytäntöihin. Mediakasvatusseuran julkaisuja.

Mustonen, A. (2001) *Mediapsykologia*. WSOY. Helsinki.

Höglund, S. (2012) *Idols näkyy kysynnässä*. (Lehtiartikkeli) Keski-suomalainen 5.3.2012

Hood, T-V. (2005) TEEN ICONS – *Cultural Images and Adolescent Behavior* (WWW-dokumentti)

<http://smu.edu/center/discourse/teens.htm>

Viitattu 15.4.2012 klo 11.46

Turunen, S. (2012) *Kykykilpailut ovat väärä esikuva musiikkitunneille*. YLE alueuutiset. (WWW-dokumentti)

http://yle.fi/alueet/lahti/2012/01/kykykilpailut_ovat_vaara_esikuva_musiikkitunneille_3160179.html

Viitattu 1.3.2012 klo 12.00.

Nelonen. The Voice Of Finland. (WWW-dokumentti)

<http://nelonen.fi/voiceof>

Viitattu 20.3.2012 klo 15.15

MTV3. Idols. (WWW-dokumentti)

<http://mtv3.fi/idols>

Viitattu 20.3.20102 klo 15.35

FremantleMedia. (WWW-artikkeli)

<http://fremantlemedia.fi>

Viitattu 20.3.2012 klo 15.45